ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.5.2018г.
COM(2018) 293 final

ANNEX 2

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

СЪОБЩЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

ЕВРОПА В ДВИЖЕНИЕ
Устойчива мобилност за Европа: безопасна, свързана и екологосъобразна

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 — Стратегически план за действие в сектора на акумулаторните батерии

I. Контекст на политиката

Разработването и производството на акумулаторни батерии са стратегическа необходимост за Европа в контекста на прехода към чиста енергия, както и ключов елемент от конкурентоспособността на нейния автомобилен сектор.

През октомври 2017 г. Европейската комисия постави началото на **Европейски алианс за акумулаторните батерии**[1] — платформа за сътрудничество с ключови заинтересовани страни от сектора, заинтересовани държави членки и Европейската инвестиционна банка.

Непосредственото предизвикателство за създаването на конкурентоспособен и устойчив сектор за производство на акумулаторни батерии на континента е огромно и Европа трябва да напредва бързо в тази глобална надпревара. Според някои прогнози от 2025 г. нататък Европа би могла да завоюва пазар на акумулаторни батерии, достигащ до 250 милиарда евро годишно, обслужван от поне 10 до 20 гигафабрики (съоръжения за масово производство на акумулаторни елементи)[2], който да задоволява търсенето в ЕС. Предвид мащаба и скоростта на необходимите инвестиции справянето с това стратегическо предизвикателство не може да се извършва на части.

С настоящия стратегически план за действие Комисията има за цел Европа да поеме твърдо по пътя към водещите позиции в един ключов за бъдещето сектор, като се подкрепят работните места и растежът в рамките на една кръгова икономика и същевременно се гарантират екологосъобразна мобилност, подобрена среда и подобрено качество на живот за гражданите на ЕС.

Комисията насърчава **трансграничен и интегриран европейски подход**, обхващащ **цялата верига на стойността** в екосистемата на акумулаторните батерии и акцентиращ върху **устойчивостта**, като се започне от добива и преработката на суровините, етапите на проектирането и производството на акумулаторни елементи и акумулаторни блокове и се стигне до тяхното използване, повторно използване, рециклиране и отстраняване в контекста на една кръгова икономика.

[1] https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-battery-alliance_bg

[2] Източник: Европейски институт за иновации и технологии (EIT) Inno-energy http://www.innoenergy.com/

Верига на стойността в сектора на акумулаторните батерии



Подобен подход ще насърчи производството и употребата на високоефективни акумулаторни батерии и ще позволи определянето на еталонни показатели за устойчивост по цялата верига на стойността.

Настоящият стратегически план е разработен в тясна консултация със заинтересовани страни, включително от сектора и държавите членки, в рамките на Европейския алианс за акумулаторните батерии и се основава на подход на инициативност от страна на промишлеността, при който участниците от ЕС в сектора сами са приели целенасочени действия и започват да ги изпълняват[3].

Стратегическият план за действие съчетава целенасочени мерки на равнището на ЕС, включително по отношение на суровините (първични и вторични), научните изследвания и иновациите, финансирането/инвестициите, стандартизацията/регулаторната дейност, търговията и развитието на умения, с цел **Европа да се превърне в световен лидер в областта на устойчивото производство и използване на акумулаторни батерии в контекста на кръговата икономика.**

По-конкретно планът за действие е насочен към:

- **гарантиране на достъпа до суровини** от богати на ресурси държави извън ЕС, улесняване на достъпа до европейски източници на суровини, както и достъп до **вторични суровини** чрез рециклиране на акумулаторните батерии в рамките на кръгова икономика;
- **подкрепа за мащабно европейско производство на акумулаторни елементи и за цялостна конкурентоспособна верига на стойността в Европа:** сближаване на основните участници в сектора с националните и регионалните органи; работа в партньорство с държавите членки и Европейската инвестиционна банка с цел подкрепа на новаторски проекти за производство със значително трансгранично измерение и измерение на устойчивост по цялата веригата на стойността в сектора на акумулаторните батерии;

[3] Над 120 участници от сектора и от сферата на иновациите взеха участие в тази консултация и колективно подкрепиха препоръките за приоритетни действия, които в момента се изпълняват. http://www.innoenergy.com/eit-innoenergys-role-within-the-european-battery-alliance/

- **укрепване на водещите позиции в сектора чрез засилена научноизследователска и иновационна подкрепа от страна на ЕС** за авангардните (напр. литиевойонните) и революционните (напр. полупроводниковите) технологии в сектора на акумулаторните батерии. Това следва да има за цел подкрепа на всички етапи от веригата на стойността (авангардни материали, нови химизми, производствени процеси, системи за управление на батериите, рециклиране, иновации в сферата на стопанските модели), да бъде тясно интегрирано с промишлената екосистема и да допринася за ускоряване на внедряването и индустриализацията на иновациите;
- **развиване и укрепване на висококвалифицирана работна сила по всички звена от веригата на стойността в сектора на акумулаторните батерии**, за да се преодолее недостигът на умения чрез действия на равнището на ЕС и на държавите членки по предоставянето на подходящо обучение, преквалификация и повишаване на квалификацията, и превръщане на Европа в притегателно място за експерти от световна класа в областта на разработването и производството на акумулаторни батерии;
- **подкрепа за устойчивостта на сектора на производство на акумулаторни елементи в ЕС** с **възможно най-слабия отпечатък върху околната среда**, например чрез използване в производствения процес на енергия от възобновяеми източници. Тази цел следва да бъде изпълнявана по-конкретно чрез определянето на изисквания за безопасно и устойчиво производство на акумулаторни батерии;
- **гарантиране на съгласуваност с по-широката благоприятстваща и регулаторна рамка**[4] (стратегията за чиста енергия, пакетите за мобилността, търговската политика и др.) в подкрепа за внедряването на акумулаторните батерии и акумулирането на енергия.

II. Области на стратегическо действие

1. Гарантиране на устойчивите доставки на суровини

Стратегията на ЕС относно суровините има за цел да гарантира достъпа на икономиката на ЕС до суровини[5]. Политиката, на която бе даден нов тласък през 2012 г. със създаването на европейското партньорство за иновации в областта на суровините, се основава на: 1) устойчиво набавяне на суровини от глобалните пазари, 2) устойчиво вътрешно производство на суровини и 3) ефективност на ресурсите и доставка на вторични суровини. През септември 2017 г. Комисията прие обновена стратегия на ЕС за промишлената политика, в която се подчертава значението на суровините — най-вече на суровините от изключителна важност — за конкурентоспособността на всички промишлени вериги на стойност и за икономиката на ЕС[6].

---

[4] Стратегия „Чиста енергия за всички европейци“, COM(2016) 860; „Стратегия за мобилност с ниски емисии“, COM(2016) 501; „Европа в движение“ — I пакет за мобилността, COM(2017) 283; II пакет за мобилността, COM(2017) 675.

[5] COM(2008) 699. Вж. също предстоящия работен документ на службите на Комисията „Доклад относно суровините с приложение в акумулаторните батерии“.

[6] Обновена стратегия на ЕС за промишлената политика, COM(2017) 479.

Следователно ЕС трябва да гарантира достъпа до веригите за доставка на суровини за акумулаторни батерии. Понастоящем литиевойонният е основно предпочитаният в областта на електромобилността химизъм и ще доминира на пазара през следващите години. За литиевойонните батерии са необходими различни суровини, в т.ч. литий, кобалт, никел, манган, графит, силиций, мед и алуминий. Снабдяването с някои от тези вещества— особено кобалта, естествения графит и лития, е важен въпрос днес, а ще бъде такъв и в бъдеще, предвид големите количества, които са необходими, и/или силно концентрираните източници на доставки. Устойчивостта на добива и използването на тези ресурси са от основно значение и рециклирането на материалите ще придобива все по-голямо значение за диверсифицирането на доставките в ЕС — то следва да се насърчава в контекста на прехода към кръгова икономика[7].

Ето защо ЕС следва да гарантира достъпа до суровини от богати на ресурси държави извън ЕС, като в същото време поощрява първичното и вторичното производство от европейски източници. Също така Съюзът следва да насърчава екопроектирането, заместването и по-ефикасното използване на материалите от особена важност в акумулаторните батерии, повторното им използване и рециклирането.

Ключови действия

Комисията възнамерява:

- да използва като основа съставения през 2017 г. списък на ЕС на суровините от изключителна важност, за да очертае настоящата и бъдещата наличност на първични суровини за акумулаторни батерии; да оцени потенциала за набавяне на суровини за акумулаторни батерии в рамките на ЕС, в т.ч. на кобалт (Словакия, Финландия, Франция и Швеция), литий (Австрия, Ирландия, Испания, Португалия, Финландия, Чешката република и Швеция), естествен графит (Австрия, Германия, Словакия, Чешката република и Швеция), никел (Австрия, Гърция, Испания, Обединеното кралство, Полша, Финландия и Франция); да оцени потенциала в целия ЕС за набавяне на вторични суровини; да представи препоръки с цел оптимизиране на набавянето на суровини за акумулаторни батерии в рамките на ЕС [IV тримесечие на 2018 г.];
- да използва всички подходящи инструменти на търговската политика (например споразуменията за свободна търговия), за да се гарантира справедлив и устойчив достъп до суровини в трети държави и да се насърчава социално отговорен добив на полезни изкопаеми [текущо];
- да подкрепя научните изследвания и иновациите, насочени към разходоефективно производство, заместване и по-ефикасно използване на суровините за акумулаторни батерии от изключителна важност с оглед на разработването на стандарти (вж. стратегическата област на действие № 5 по-долу) [2018 — 2020 г.];
- да започне диалог с държавите членки посредством групата по доставките на суровини и ръководната група на високо равнище към европейското партньорство за иновации в сферата на суровините (ЕПИ „Суровини“), за да се определи пригодността на техните политики за суровините, на правилниците в областта на добива и на стимулите за проучване с цел задоволяване на стратегическите потребности от материали за акумулаторни батерии; да представи резултатите от

[7] Например в оценката на риска за доставките в рамките на методиката за оценка на критичността съществува коефициент за намаляване на риска (доклад на JRC, 2017 г., https://publications.europa.eu/s/gcBP).

този диалог на конференцията на високо равнище на ЕПИ „Суровини“ през ноември 2018 г. [IV тримесечие на 2018 г.].

2. Подкрепа за европейски проекти, обхващащи различни сегменти от веригата на стойността в сектора на акумулаторните батерии, включително производството на акумулаторни елементи

Европейският алианс за акумулаторните батерии напредва бързо. Откакто бе създадена през октомври 2017 г., вече са налице конкретни развития с обявяването на секторни консорциуми или партньорства, чиято цел е развитието на производството на акумулаторни елементи и на свързаните с това екосистеми. За да остане ЕС световен лидер в автомобилното производство и иновациите в тази област, са необходими действия (каквито вече са в ход) за ускоряване на темповете на производството на акумулаторни елементи в Европа и за надграждане и укрепване на другите сегменти от веригата на стойността в сектора на акумулаторните батерии (напр. материалите, производствените съоръжения и процеси, системите за управление на акумулаторните батерии и др.) като част от интегрирана и конкурентоспособна екосистема.

Държавите членки и промишлеността призоваха Комисията да продължи да играе подпомагаща роля в сближаването на основните участници в сектора и да подкрепя проекти за производство с важно трансгранично измерение, включващи различни елементи от веригата на стойността в сектора на акумулаторните батерии.

Ключови действия

Комисията възнамерява:

- да продължи партньорската си работа със заинтересованите страни по цялата верига на стойността в сектора на акумулаторните батерии с цел да се насърчават и улесняват широкомащабни проекти, водещи до производството на следващото поколение батерии, и да се създаде иновативна, интегрирана, устойчива и конкурентоспособна верига на стойността в сектора на акумулаторните батерии в Европа [2018 — 2019 г.];
- да влезе в редовен диалог със съответните държави членки, за да се проучат ефикасни начини за съвместна подкрепа на иновативни проекти за производство, надскачащи пределите на съвременните достижения, като за целта ресурсите на ЕС и националните ресурси се обединят по най-добрия начин. Това би могло да бъде например под формата на важен проект от общоевропейски интерес[8] [IV тримесечие на 2018 г.];
- да продължи да работи в тясно сътрудничество със заинтересованите държави членки и Европейската инвестиционна банка, за да се подсигури финансиране чрез публични фондове или средства за проекти за производство на акумулаторни елементи с цел да се стимулират, оптимизират и обезопасят срещу рискове инвестициите от частния сектор. За тази цел Комисията ще координира различните

[8] Важните проекти от общоевропейски интерес са проекти с участието на повече от една държава членка, които допринасят за стратегическите цели на Съюза и произвеждат положителни ефекти на разпространение върху европейската икономика и европейското общество като цяло. В случая на научноизследователски, развойни и иновативни проекти те трябва да имат значителен иновационен характер и да надхвърлят съвременните достижения в съответния сектор — вж. Съобщение на Комисията 2014/C 188/02 от май 2014 г.

съществуващи инструменти за финансиране чрез фондове и средства, ще повишава осведомеността за тези инструменти и ще улеснява достъпа до тях (напр. Европейската инвестиционна банка[9], енергийните демонстрационни проекти по линия на InnovFin[10], програмата „Хоризонт 2020“[11], Европейския фонд за регионално развитие[12], Европейския фонд за стратегически инвестиции[13], Фонда за иновации[14]) с цел подкрепа за иновативни проекти за внедряване, свързани с акумулаторните батерии, включително пилотни линии и мащабното внедряване на авангардни технологии. Това ще включва прозрачни и приобщаващи информационни сесии относно критериите за допустимост във връзка с тези инструменти за дружествата и държавите членки с доказан интерес в областта [2018 — 2019 г.];

- по искане на заинтересованите региони и в сътрудничество със съответните държави членки да улеснява развитието на „междурегионално партньорство в сектора на акумулаторните батерии“ в рамките на съществуващите тематични платформи за интелигентна специализация в сферата на енергетиката или модернизирането на промишлеността[15] [I тримесечие на 2019 г.];
- да работи в тясно сътрудничество със съответните държави членки и региони с цел направляване на съществуващото финансиране за научни изследвания и иновации в рамките на политиката на сближаване (в периода 2014 — 2020 г.: 44 милиарда евро), което, наред с другото, може да бъде използвано в сектора на акумулаторните батерии[16] [2018 — 2020 г.];
- да установи, в тясно сътрудничество с Европейската инвестиционна банка, специален портал за финансиране на сектора на акумулаторните батерии чрез фондове и средства (единен инвестиционен център) с цел улесняване на достъпа на заинтересованите страни до подходяща финансова подкрепа и с цел подпомагане при комбинирането на финансови инструменти [IV тримесечие на 2018 г.];
- в по-общ план да насърчава частните инвеститори по веригата на стойността да използват пълноценно наличните чрез устойчиво финансиране възможности, както

[9] http://www.eib.org/

[10] http://www.eib.org/products/blending/innovfin/products/energy-demo-projects.htm

[11] https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/

[12] http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/funding/erdf/

[13] http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/funding/efsi_bg

[14] Фондът за иновации, създаден в рамките на схемата на ЕС за търговия с емисии, има за цел да се подпомагат иновативни, първи по рода си демонстрационни проекти в областта на акумулирането на енергия, иновациите в сферата на нисковъглеродните технологии в промишлените сектори, безопасното за околната среда улавяне и съхранение на въглерод и иновативните възобновяеми източници. Той ще бъде създаден посредством продажбата на 450 милиона квоти по схемата на ЕС за търговия с емисии, които може да възлизат на 4,5 милиарда евро при цена от 10 евро на квота или 11 милиарда евро при цена от 25 евро на квота. Първата покана за предложения за проекти е предвидена за 2020 г.

[15] http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/

[16] 121 стратегии за интелигентна специализация са разработени в рамките на възходящ процес въз основата на широко участие на заинтересовани страни. 44-те милиарда евро, които може да бъдат насочени чрез тези стратегии за интелигентна специализация, допълват около 70-те милиарда евро от Европейския фонд за регионално развитие, предназначени за подкрепа за енергийноефективен и декарбонизиран транспортен сектор. Стратегиите са от помощ при използването на Европейския фонд за регионално развитие; в техните рамки се генерира портфейл от промишлени проекти посредством междурегионално сътрудничество, участие в клъстери и ангажираност на промишлеността [I тримесечие на 2019 г.].

е определено в плана за действие на Комисията относно финансирането на устойчивия растеж[17] [2018 — 2019 г.].

3. Укрепване на водещите позиции на сектора чрез засилена подкрепа от ЕС за научните изследвания и иновациите, обхващаща цялата верига на стойността

За да се даде тласък на европейското конкурентно предимство, значителни ресурси следва да бъдат насочени към целева подкрепа за два вида научни изследвания и иновации — непрекъснати и поетапни, от една страна (напр. в авангардни литиевойонни технологии), и революционни, от друга (напр. в полупроводникови технологии). Провежданите научни изследвания следва да обхващат авангардните материали (първични и вторични, т.е. рециклирани), химизма на акумулаторните батерии, авангардните производствени процеси, рециклирането и повторното използване. Това трябва да бъде добре свързано с промишлената екосистема на веригата на стойността с цел да се ускори индустриализацията на иновациите в ЕС.

Ключови действия

Комисията възнамерява:

- в сътрудничество с държавите членки да осигури финансови средства за научни изследвания и иновации („Хоризонт 2020“[18]) за иновационни проекти, свързани с акумулаторните батерии, съгласно предварително определени краткосрочни и по-дългосрочни научноизследователски приоритети по цялата верига на стойността в сектора на батериите[19]. Това следва да включва също така иновативни проекти по внедряване, включително пилотни линии за производството на акумулаторни батерии и преработката на първични/вторични суровини [2018 — 2020 г.];
- да обяви през 2018 и 2019 г. покани за представяне на предложения за допълнителна сума от общо 110 милиона евро за научноизследователски и иновационни проекти в сектора на акумулаторните батерии (в допълнение към 250-те милиона евро, вече разпределени за сектора на батериите по линия на програмата „Хоризонт 2020“; още 270 милиона евро, обявени в пакета „Чиста енергия за всички европейци“, следва да бъдат разпределени за подкрепа на проекти за интелигентни мрежи и акумулиране на енергия[20] [2018 — 2019 г.];

---

[17] https://ec.europa.eu/info/publications/180308-action-plan-sustainable-growth_en

[18] Допълнителни 110 милиона евро бяха осигурени специално за научни изследвания и иновации в областта на акумулаторните батерии по линия на програмата „Хоризонт 2020“. Освен почти 150-те милиона евро, вече изразходвани по „Хоризонт 2020“, между 2018 и 2020 г. ще бъдат разпределени около 200 милиона евро конкретно за научни изследвания и иновации в сектора на акумулаторните батерии. С пакета „Чиста енергия за всички европейци“ бе обявено, че 270 милиона евро ще бъдат разпределени в подкрепа за проекти за интелигентни мрежи и акумулиране на енергия, които също се очаква да съдържат значителни дялове, свързани с акумулаторните батерии.

[19] Към днешна дата те се основават на плана за изпълнение по действие 7 от Стратегическия план за енергийните технологии: https://setis.ec.europa.eu/batteries-implementation, на заключенията на Европейската комисия (ГД „Научни изследвания и иновации“) от Европейския семинар за научните изследвания и иновациите в сферата на акумулаторните елементи, който се проведе на 11 и 12 януари 2018 г. и бе на тема — програмирането на допълнително финансиране от ЕС за научни изследвания и иновации в сектора на акумулаторните батерии по линия на „Хоризонт 2020“, както и на пътната карта за електрификацията на транспорта по Стратегическата програма за научни изследвания и иновации в сферата на транспорта (SWD(2017) 223 от 31 май 2017 г.).

[20] Очаква се проектите за интелигентни мрежи и акумулиране на енергия да съдържат значителни дялове, свързани с акумулаторните батерии. Освен това в JRC се работи по специален проект в

- да окаже подкрепа за създаването на нова европейска технологично-иновационна платформа с цел напредък по приоритетите на научните изследвания в областта на акумулаторните батерии, да определи дългосрочни визии, да изработи стратегическа програма и пътни карти за научните изследвания. Водещата роля в европейската технологично-иновационна платформа ще бъде поета от заинтересованите страни в сектора, научноизследователската общност и държавите членки, а службите на Комисията ще оказват подкрепа в процеса на създаване на платформата и съдействие в своите съответни области на отговорност [IV тримесечие на 2018 г.];
- да подготви предприемането на широкомащабна водеща научноизследователска инициатива в сферата на бъдещите и нововъзникващите технологии, чрез която би могло да се окаже подкрепа за дългосрочни научни изследвания в областта на авангардните технологии в сектора на акумулаторните батерии в периода след 2025 г. Обикновено тези водещи инициативи в сферата на бъдещите и нововъзникващите технологии продължават 10 години и разполагат с обща подкрепа от около 1 милиард евро, които се съфинансират от бюджета на ЕС[21] [IV тримесечие на 2018 г.];
- да подкрепя авангардните иновации, създаващи пазари, в области като тази на акумулаторните батерии, чрез пилотния проект на Европейския съвет за иновации.[22] За периода 2018 — 2020 г. е осигурен бюджет от 2,7 милиарда евро в подкрепа за 1000 потенциални авангардни проекта и 3000 договора за възлагане на поръчки за осъществимост. Тази пилотна схема може да бъде от полза за авангардните технологии в сектора на акумулаторните батерии (които се очаква да бъдат част от проекти за приложения в транспорта, енергийната система, производството и др.) [2018 — 2020 г.];
- да оптимизира решенията за включването на превозните средства със стационарни акумулатори и електромобилите към енергийната мрежа в рамките на проектите за интелигентни мрежи и акумулиране на енергия по линия на програмата „Хоризонт 2020“[23], а така също и на проектите на партньорството „Интелигентни градове и общини“[24]; да насърчава възможността успешните решения за интегриране на батериите, имащи очевиден потенциал за разпространение, да участват в процеса по намиране на партньори, който се осъществява в рамките на европейското партньорство за иновации „Интелигентни градове и общини“ (намиране на партньори между градовете, предприятията, банките, инвеститорите и организаторите на проекти) [2018 — 2019 г.];

областта на акумулаторните батерии за акумулирането на енергия с приложения преди всичко в транспорта.

[21] https://ec.europa.eu/digital-single-market/fet-flagships. Действията от подготвителната фаза на водещата инициатива следва да бъдат завършени до IV тримесечие на 2018 г. и финансирането следва да започне със следващата рамкова програма за научни изследвания и иновации.

[22] https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/european-innovation-council-eic-pilot

[23] Приблизително 90 милиона евро годишно; интегрирането на акумулаторните батерии (в т.ч. също и решенията за повторно използване и за свързването на превозните средства към мрежата) традиционно привлича немалка част от това финансиране, макар поканите за представяне на предложения да са технологично неутрални. С клъстера за проекти за интелигентни мрежи и акумулиране на енергия (BRIDGE) се надхвърлят аспектите на техническите иновации и се разглеждат подобрения в стопанските модели, регулаторни въпроси, управлението на данните и възприемането от страна на потребителите.

[24] Също приблизително 90 милиона евро годишно, с много предложения за проекти, включващи освен това елементи за акумулиране (на акумулаторна основа), макар поканите за представяне на предложения да са технологично неутрални.

- да надгражда върху опита със съвместните технологични инициативи и на Европейския институт за технологии/общностите на знание и иновации, за да се проучи осъществимостта и пригодността на различните форми на публично-частни партньорства, включително за разработването на акумулаторни батерии[25] [след 2020 г.].

4. Развиване и укрепване на висококвалифицирана работна сила по всички звена от веригата на стойността

Активното население на ЕС е висококвалифицирано, но липсват достатъчни специализирани умения, свързани със сектора на акумулаторните батерии, особено по отношение на приложното проектиране на технологичните процеси и производството на акумулаторни елементи. За да се преодолее недостигът на умения, следва да се предприемат действия на равнището на ЕС и на държавите членки.

Ключови действия

Комисията възнамерява:

- да набележи необходимите по цялата верига на стойността умения, като установи също така начини за преодоляване на недостига и подходящ график за изпълнение [IV тримесечие на 2018 г.];
- да отвори достъпа до лабораториите на ЕС за изпитване на акумулаторни батерии, помещаващи се в Съвместния изследователски център на Комисията, с цел изграждане на умения и капацитет[26]. Други научноизследователски центрове ще бъдат насърчавани да последват примера [IV тримесечие на 2018 г.];
- да предложи акумулаторните батерии като ключова тема за финансиране в рамките на Подробния план за действие за секторно сътрудничество във връзка с уменията с цел да се търсят решения за краткосрочните и средносрочните нужди от умения по цялата верига на стойността в сектора на акумулаторните батерии[27] [2018 — 2019 г.];
- да работи със съответните заинтересовани страни с цел осигуряване, за нуждите на дружествата, на кръга от експерти — специалисти по химизма на акумулаторните елементи, производствените процеси, системите за управление на акумулаторните батерии и др. [2018 — 2019 г.];

[25] Съвместните предприятия, създадени съгласно член 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз, са специален правен инструмент за изпълнение на програмата „Хоризонт 2020“ чрез публично-частно партньорство (ПЧП) в ключови стратегически области. Тяхната цел е да се изпълняват научноизследователски и иновационни дейности с цел укрепване на конкурентоспособността и справяне с особено важни обществени предизвикателства с активната ангажираност на промишлеността в Европа. Седемте действащи в момента съвместни предприятия изпълняват конкретни части от програмата „Хоризонт 2020“ в областта на транспорта („Чисто небе 2“, Shift2Rail и SESAR), транспорта/енергетиката (FCH2), здравеопазването (IMI2), биоикономиката („Биотехнологични производства“) и електронните компоненти и системи (ECSEL).

[26] https://ec.europa.eu/jrc/en/research-facility/open-access

[27] Подробният план за действие за секторно сътрудничество във връзка с уменията е рамка за стратегическо сътрудничество, чрез която се търсят решения за краткосрочните и средносрочните нужди от умения в даден икономически сектор. Понастоящем ударението в Подробния план е върху пет пилотни сектора: автомобилостроене; морски технологии; космическо пространство (геоинформация); текстилна, шивашка, кожарска и обувна промишленост; туризъм. В бъдеще той ще обхване и допълнителни сектори. Финансира се по линия на програмата „Еразъм+“.

- да работи със съответните заинтересовани страни с цел създаване на връзки между образователната мрежа и Европейската мрежа за пилотни линии за придобиване на производствен опит и специализирани знания [2018 — 2019 г.];
- да насърчава държавите членки да използват средствата по Европейския социален фонд за посрещането на нуждите от обучение за професионалисти в областта на акумулаторните батерии [текущо];
- да подпомага университетите и другите образователни/обучителни институции в изграждането на нови учебни курсове в сътрудничество с промишлеността [2018 — 2019 г.].

5. Подкрепа за устойчива верига на стойността в сектора на акумулаторните батерии — изисквания за безопасно и устойчиво производство на акумулаторни батерии като ключов фактор за конкурентоспособността на ЕС

За да е устойчива веригата на стойността в сектора на акумулаторните батерии, тя следва да бъде добре интегрирана в кръговата икономика и да стимулира конкурентоспособността на европейските продукти. Ето защо ЕС трябва да подкрепя растежа на високопроизводително, безопасно и устойчиво производство на акумулаторни елементи и акумулаторни блокове/модули с възможно най-нисък отпечатък върху околната среда. Различни инструменти биха могли да бъдат считани за носители на солидни изисквания за опазване на околната среда и за безопасност, които биха могли да бъдат образци за тенденциите на световните пазари. За целта следва да се използват пълноценно предимствата най-вече на Директивата на ЕС относно батериите, на която в момента се прави преглед, и на Рамковата директива за екопроектирането, в случая на които може да продължат възможностите за създаването на иновативна и приложима в бъдеще правна уредба.

Като предпоставка за устойчивостта на европейската верига на стойността в сектора на акумулаторните батерии, и по-специално в контекста на кръговата икономика, трябва да се анализират в подробности основните решаващи фактори за производството на безопасни и устойчиво развивани акумулаторни батерии.

Тук следва да бъде обхваната и цялата верига на стойността, от устойчивите и отговорни доставки на суровини до производствените процеси, интегрирането на системите и рециклирането.

Ключови действия

Комисията възнамерява:

- да оцени текущите цели за събиране и рециклиране на акумулаторните батерии в края на тяхната експлоатация в контекста на прегледа на Директивата на ЕС относно батериите, в т.ч. оползотворяването на материалите (очаква се оценката да приключи през септември 2018 г.) [28] [IV тримесечие на 2018 г.];
- да предприеме проучване относно основните решаващи фактори за производството на безопасни и устойчиво развивани („зелени“) акумулаторни батерии [IV тримесечие на 2018 г.].

[28] Директива 2006/66/ЕО, ОВ L 266, 26.9.2006 г., стр. 1.

Въз основа на това:

- да установи възможността за разработване не стандартизирана схема на ЕС за оценка на жизнения цикъл на акумулаторните батерии в тясно сътрудничество с промишлеността, най-вече като се вземат под внимание резултатите от пилотния проект „Продуктов отпечатък върху околната среда“[29];
- да предложи изисквания за устойчивост „при проектиране и употреба“ на акумулаторните батерии, така че всички батерии, пуснати на пазара в ЕС, да отговарят на тях (това включва оценка и пригодност на различните регулаторни инструменти като Директивата относно екопроектирането, Регламента относно енергийното етикетиране и Директивата на ЕС относно батериите) [IV тримесечие на 2018 г.];
- да следи за съгласуваността на различните регулаторни инструменти (напр. Регламента REACH, Рамковата директива относно отпадъците и др.) с цел да се гарантира безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар на акумулаторните батерии, отпадъците от батерии и материалите, получени от рециклирани батерии;
- да благоприятства взаимодействието със заинтересованите страни и европейските организации по стандартизация, за да се разработят европейски стандарти с цел позволяване на безопасно и устойчиво производство, използване (вкл. повторно) и рециклиране на акумулаторните батерии, наред с другото чрез използването на преднормативни изследвания [2018 — 2019 г.];
- да анализира по какъв начин е най-добре да се насърчи повторната употреба на авангардни акумулаторни батерии и използването на батерии с възможност за двупосочен обмен на енергия с мрежата [IV тримесечие на 2019 г.];
- да насърчава етичното набавяне на суровини за сектора на акумулаторните батерии [I тримесечие на 2019 г.].

6. Гарантиране на съгласуваност с по-широката благоприятстваща и регулаторна рамка

Поради глобалния характер на веригите на стойността акумулаторните батерии трябва да бъдат важен елемент от отношенията на Европейския съюз с неговите световни търговски партньори.

В рамките на енергийния съюз, и по-специално на стратегиите „Чиста енергия за всички европейци“ и „Мобилност с ниски емисии“, Комисията прие също така широк набор от предложения и улесняващи мерки с цел да се ускори усвояването на енергията от възобновяеми и екологично чисти източници, по-конкретно с оглед на акумулирането на енергия и електромобилността. Финализирането в кратки срокове на равнището на ЕС и амбициозното и бързо изпълнение на национално равнище на тези мерки с оглед на търсенето и предлагането може да стимулират създаването на иновативна, устойчива и конкурентоспособна „екосистема“ за акумулаторните батерии в ЕС, като премахнат препятствията.

[29] Т.е. с възможност за работа в режими на свързване на електрическата мрежа към превозните средства и на превозните средства към електрическата мрежата.

Комисията възнамерява:

- да проследява и да се стреми да преодолява нелоялните практики в трети държави, например субсидирането на суровини или други производствени ресурси, като се прилагат мерки чрез инструментите на ЕС за търговска защита. Ако са изпълнени правните условия, Комисията може да предприема антидъмпингови и/или антисубсидийни разследвания с цел да се определи дали приемането на мерки за защита на търговията биха били оправдани [текущо];
- да проследява и да се стреми да преодолява нарушаванията на достъпа до пазара/пречките пред този достъп, като, в съответствие със стратегията на ЕС за достъп до пазара, продължава да съсредоточава вниманието си върху пречките, налагани от трети държави, и пречките пред инвестициите в автомобилния и други сектори, имащи отношение към акумулаторните батерии, и да премахва тези пречки[30] [2018 — 2019 г.];
- да гарантира съгласуваността между правилата за произход за електрическите превозни средства и акумулаторните елементи в рамките на външнотърговската политика на ЕС, като предвиди възможността преговорите по споразуменията за свободна търговия, които обхващат правилата за произход за електрическите автомобили и/или акумулаторните батерии, да отчитат в пълна степен развитието на производството на електрически превозни средства и акумулаторни батерии и търговията с тях [2018 — 2019 г.];
- да гарантира, че чрез политиката/по-широката регулаторна рамка на ЕС се разглеждат по последователен начин нововъзникващите опасения, свързани с акумулаторните батерии и засягащи човека, здравето и околната среда, и се способства за развитието и внедряването на иновациите в сферата на новите технологии в сектора на акумулаторните батерии [текущо].

И призовава Европейския парламент и Съвета да приемат в най-кратки срокове:

- преразгледаната Директива относно чистите превозни средства
- новите стандарти за емисии на CO_2 за леките, лекотоварните и тежкотоварните превозни средства
- преработения текст на Директивата относно възобновяемите енергийни източници (ДВЕИ II)
- преработения текст на Регламента и на Директивата относно пазара на електроенергия

И ще работи в тясно сътрудничество с държавите членки с цел:

- да се гарантират своевременното транспониране и ефективното изпълнение на това законодателство и на изменената Директива относно енергийните характеристики на сградите
- да се ускори внедряването на инфраструктурата за алтернативни горива, препоръчано в плана за действие и подкрепяно чрез разгръщането на Механизма за свързване на Европа

[30] Това ще се осъществява чрез вече съществуващите основни платформи за координация, като Консултативния комитет по въпросите на достъпа до пазара (MAAC) и експертните работни групи (MAWG) в Брюксел, а така също и в рамките на екипите за достъп до пазара (MAT) по места в трети държави.

III. Заключения и следващи стъпки

Комисията приканва:

Заинтересованите страни от сектора в ЕС, участващи в Европейския алианс за акумулаторните батерии:

- да насърчават и осъществяват инициативи и проекти на сектора[31] с цел да се създаде конкурентна верига на стойността в сектора на акумулаторните батерии в Европа.

Участващите държави членки:

- да увеличат своята подкрепа за проектите по инициатива на сектора, свързани с производството на акумулаторни елементи или други части от веригата на доставки, чрез национални инструменти и/или подходящи механизми за финансиране от ЕС, за които те отговарят (т.е. структурните фондове), според обстоятелствата;
- да опростят и ускорят процедурите за одобрение и издаване на разрешения (екологични, производствени, строителни) за пилотните линии и съответните промишлени проекти.

Комисията ще продължи да работи в партньорство както със заинтересованите държави членки, така и със сектора в рамките на Европейския алианс за акумулаторните батерии, за да се запази инерцията и да се гарантира, че тези действия се изпълняват в съответствие с крайните срокове и че ефектът от всичко това са осезаеми резултати.

През 2019 г. Комисията ще публикува доклад за изпълнението на настоящия стратегически план за действие.

[31] Европейски институт за иновации и технологии (EIT) Inno-energy http://www.innoenergy.com/eit-innoenergys-role-within-the-european-battery-alliance/